

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 20/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte 3. mája 2000 na neverejnom zasadnutí predbežne prerokoval podnet J. G., bytom S., na začatie konania vo veci porušenia základných práv upravených v čl. 13 ods. 1 a čl. 18 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 8 C 141/96-46 z 2. októbra 1997 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 2467/97 z 29. januára 1998 a takto

r o z h o d o l :

Podnet J. G. na začatie konania o d m i e t a ako zjavne neopodstatený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 28. marca 2000 doručené podanie J. G., bytom S. (ďalej len „navrhovateľ“), označené ako „Návrh na konanie“, v ktorom sa podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) domáhal určenia správnosti a spravodlivosti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 8 C 141/96-46 (ktorý navrhovateľ zrejme omylom označil ako rozsudok sp.

zn. 8 C 146/96-46) z 2. októbra 1997 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 2467/97 z 29. januára 1998.

Navrhovateľ konkrétne namietal, že „uvedenými rozsudkami mi bola určená povinnosť vykurovať byt žalobcu p. T. K. – čiže poskytovať službu, avšak nebola určená povinnosť úhrady za poskytovanú službu“. Tieto rozsudky navrhovateľ považuje za „jednostranné, nespravodlivé, ba až otrokárské“ a žiada ústavný súd, aby „vo veci konal a rozhodol, či uvedené rozsudky sú v súlade s čl. 13 ods. 1, čl. 18 ods. 1 Ústavy SR, ako aj inými právnymi predpismi, vrátane medzinárodných práv“. Na odôvodnenie svojich tvrdení navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy.

II.

V rámci zisťovania skutkového stavu pre účely predbežného prerokovania podnetu si ústavný súd vyžiadal z Okresného súdu vo Zvolene podaním napadnuté rozsudky. Z ich obsahu zistil, že menované súdy označenými rozsudkami určili navrhovateľovi ako prenajímateľovi bytu povinnosť zabezpečiť vykurovanie dvojizbového bytu nájomníka a poskytovať mu riadne služby spojené s nájmom bytu, predovšetkým dodávku studenej vody do splachovacieho WC nachádzajúceho sa mimo bytu.

Súdy zdôvodnili svoje rozhodnutie skutočnosťou, že sa prenajímateľ pri kúpe obytného domu zmluvne zaviazal prevziať od predávajúceho na seba bremeno prenájmu bytu pre v ňom už bývajúceho nájomníka, a tiež tým, že v dome je inštalované etážové kúrenie, ktorého kotolňa je v pivnici prenajímateľa, a nájomca je, vzhľadom na takéto technické riešenie vykurovania domu, nesporne odkázaný na služby prenajímateľa. Prívod studenej vody do WC nájomníka je cez centrálny uzáver, ktorý sa nachádza v garáži prenajímateľa, teda aj v tomto prípade je nájomník odkázaný na jeho službu.

Rozhodnutie súdov sa opiera o ustanovenie § 680 ods. 2 a § 687 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Formu úhrady nákladov

spojených s užívaním bytu odporučil odvolací súd (v odôvodnení rozsudku) vyriešiť v rámci administratívneho konania.

III.

Ústavný súd môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv (čl. 130 ods. 3 ústavy). Ustanovenie § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktoré sa týka návrhu na začatie konania, platí aj pre podanie podnetu (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní predmetného podnetu konštatoval, že ide o zjavne neopodstatnený podnet.

Jednou z podmienok, ktorú ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní, totiž je, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnený podnet. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

V predmetnej veci sa navrhovateľ dožadoval vynesenia rozhodnutia, ktorým bude vyslovené, že všeobecné súdy napadnutými rozsudkami porušili základné práva uvedené v čl. 13 ods. 1 a čl. 18 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy „Povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd“.

Všeobecné súdy však nemohli označenými rozsudkami porušiť čl. 13 ústavy, pretože z nich jednoznačne vyplýva, že povinnosti boli navrhovateľovi uložené na základe zákona, a to na základe ustanovení § 680 ods. 2 a § 687 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa čl. 18 ods. 1 ústavy „Nikoho nemožno poslať na nútené práce alebo nútené služby“. Podľa odseku 2 písm. d) cit. ustanovenia ústavy sa ustanovenie odseku 1 nevzťahuje na konanie uložené zákonom na ochranu ... práv iných.

Podľa ustanovenia § 687 ods. 1 Občianskeho zákonníka „Prenajíateľ je povinný odovzdať nájomníkovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomníkovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu“.

Uloženie povinnosti vyplývajúcej zo všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý nespadá do rámca ohraničeného čl. 18 ods. 2 ústavy (výnimky zo základného práva ustanoveného v odseku 1 citovanej právnej normy), nemožno považovať za porušenie zákazu nútených prác upraveného v čl. 18 ods. 1 ústavy.

Podľa právneho názoru ústavného súdu nie je ani možné úspešne sa domáhať samostatnej ochrany základného práva upraveného v čl. 13 ods. 1 ústavy, ako to už vyplýva z jeho systémového zaradenia pod všeobecné ustanovenia prvého oddielu druhej hlavy ústavy, pre jeho všeobecnosť, ale len v spojitosti s ďalšími základnými právami a slobodami upravenými v druhom až siedmom oddiele druhej hlavy ústavy.

Pokiaľ navrhovateľ vytýka napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov, že nimi nebola určená povinnosť úhrady za poskytovanú službu, ústavný súd poznamenáva (ostatne je to konštatované aj v odôvodnení rozsudkov všeobecných súdov), že náhrady nákladov spojených s užívaním bytu sa navrhovateľ môže domáhať v rámci samostatného konania pred všeobecnými súdmi.

Zjavná neopodstatnenosť podnetu (návrhu na začatie konania) v danom prípade spočíva v domáhaní sa ochrany základného práva (upraveného v čl. 13 ods. 1 ústavy), ktorého porušenie nebolo spôsobené rozhodovaním všeobecných súdov (včítane všeobecného charakteru uplatňovaného práva), ako aj základného práva (upraveného v čl. 18 ods. 1 ústavy), k porušeniu ktorého nemohlo dôjsť uložením povinnosti vyplývajúcej zo všeobecne záväzného predpisu (Občiansky zákonník) navrhovateľovi na to určeným štátnym orgánom – všeobecným súdom. Medzi tvrdým porušením základných práv a namietanými rozsudkami všeobecných súdov nevidí ústavný súd žiadnu súvislosť.

Nakoľko prijatiu podnetu na konanie pred ústavným súdom bránila v tomto prípade prekážka jeho zjavnej neopodstatnenosti, ústavný súd ho na predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.